

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Brevet de înfrângere nu se primește.
Manuscrisurile nu se returnează.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena H. Meiss, H. Bartenstein & Vogler (Otto Meiss), H. Schalk, Alois Herndl, M. Dukas, A. Oppalik, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie garmond pe o colină 6 cr. și 50 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarife și învoială.
Bealame pe pagina I-III-a o serie 16 cr. v. a. s. 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„Gazeta” este în fă-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagului I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dăsu în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplar 5 cr. v. a. s. 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 63.

Brașov, Sâmbătă, 20 Martie (1 Aprilie)

1893.

Valachisare în Săcuime?

Brașov, 19 Martie v.

Diceam într-una din zilele acestea, că scopul sistematicii acțiunii a adversarilor noștri, de a ne prezenta pe noi, pe Români, ca un element primejdios pentru stat și pentru națiunea maghiară, nu poate fi altul, decât ca pe de-o parte să-mășcheze înaintea lumii din afară voluiciile și ilegalitățile comise față de noi, și pe de altă parte să găsească nouă pretexte, cu cari să-și potă legitima atentatele, ce le mai plănuiesc, și măsurile totu mai aspre și mai restrictive, ce vor să le mai ia în potriua noastră.

Mai pre sus de ori-ce îndoală o dovedește acesta articolul privitor la starea învățământului în comitatul Treiscaunelor, ce-lu reproducem mai jos după foia opozițională „Ellezzek” din Clușiu.

Intr-unu moment, când Românii din comitatul Treiscaunelor, alu căroru număr atinge în timpul de față cifra de vre-o 30,000, în cele naționale ale lor sunt luați la gona și prigonți în modul cel mai violent, într-unu moment, când guvernul jertfese din visteria statului nu mai puțin ca 46.000 fl. la an pentru maghiarisarea acestor Români; în timp ce pe de altă parte Săcuilor le face nenumărate favoruri, numai și numai pentru a-i ridica de-asupra locuitorilor români și a-i incurgia în netoleranța și în tendința lor de maghiarisare; într-unu moment, dăcem, când situațiunea bieților Români din acestu comitat se-cuesc este cât se poate de grea, ba putem dice chiar desperată: vinu foile unguresci și strigă, că Săcuii sunt în mare primejdiă, Românii îi copleşesc cu cultura lor și e unu postulat de stat și de patriotizm, ca guvernul

să ia în celu mai scurtu timp măsurile de lipsă pentru mântuirea Săcuilor de molochul valachisărei.

O apucătură mai cinică și mai perfidă ca acesta nici că mai poate fi. Românii din Săcuime peste tot, în specialu însu Românii din comitatul Treiscaunelor, — căci numai despre ei vorbim de astădată, — nu numai că nu asimilează pe Săcu, ce în actualele împrejurări politice mai ales ar fi ridiculu chiar și numai a presupune, der din contră, avem număröse doveți dintre cele mai triste, că sub violenta presiune de maghiarisare ei își pierd din și în și mai multu limba și împreună cu ea și religia și naționalitatea.

Nu mai multu, decât cu 10—20 de ani înainte, chiar în centrul comitatului Treiscaune găsiu multe comune românesci, cari își aveau școlele lor naționale și încă după împrejurările de atunci, destul de bune. Aceste școle sunt astăzi înghițite de molochul maghiarisărei între Români. Astfel a pățit-o comuna Arpatăcu, Vâlcele (Előpatak), Sângeorgiu, Ariusdă, Micoufalău, Ozon, Aita-mare, Budila și alte comune mari și puternice, cari toate aveau cu câțiva ani înainte școle românesci, pe când astăzi nu au, și copiii români sunt siliți a cerceta școle unguresci de stat, de cari nu lipsesc în nici una din comunele locuite aci. Astfel am ajunsu, că după unu interval de abia câțiva ani, din atâtea și atâtea școle românesci, se nu mai avem în centrul acestui comitat, decât dora abia una, ori două școle.

În astfelu de împrejurări, pute-s'ar ore găsi, chiar și între adversarii noștri, nisce indiviți atât de mărginiți, cari se credă, că Românii din Săcuime stau se înghit pe Săcu, precum cu inten-

ționată răutate susține foia ungurescă?

Din nenorocire, avem necontestabile doveți, că starea faptică a lucrurilor, în privința culturală și națională, e cât se poate de îngrijitoare pentru noi și stă în raport cu totul întorsu, de cum o prezintă foia ungurescă.

Nu mai amintim aci acele număröse comune din comitatul Treiscaunelor, ai căroru locuitori români, deși se mărturisesc încă ca Români, și-au perdut însu de multu limba lor națională și astăzi nu mai sciu vorbi, decât unguresce, — ne vom mărgini numai de-a constata, că acestu proces de maghiarisare se continuă acuma între Românii din Săcuime cu unu succes mai mare, poate, ca tot-deuna.

Chiar și în comitatul Treiscaune se găseșc comune românesci, ai căroru locuitori bătrâni mai vorbesc între sine românesce, ba în tinerețele lor nici că cunoseau altă limbă de conversați în sat, decât cea română, pe când astăzi tinerimea nu mai scie nici unu cuvânt românesce. Românii gr. or. din comitatul Treiscaunelor au pututu, ce-i drept, și mai pot încă și astăzi opune o rezistență mai mare curentului de maghiarisare, ceea ce este a se mulțumi în prima linie învățământului național, care la Românii gr. or., pe lângă toate dăstările indurate în anii din urmă, stă încă și astăzi neasemenat mai bine, decât la frații lor uniți. Pe lângă toate acestea însu, și ei au suferit și suferu din și în și însemnate perderi.

Multu mai desperată este însu sorțea Românilor gr. cat. din comitatul Treiscaune. Aceștia nu au astăzi dora nici măcaru o singură școlă de Döme ajută. Urmarile sunt cât se poate de îngrozitoare. Maghiarisarea seceră în-

tre ei număröse victime, în multe comune Români gr. cat. s'au perdut cu totul, parte printre Săcuilor catolici, parte printre cei reformați și unitari.

Cu câteva decenii înainte, comuna Oltzem era residență protopopescă gr. cat., astăzi însu nu se mai află în ea nici măcaru unu singur greco-catolic. După ce aci au dispărutu credincioșii gr. cat., residența protopopescă a acestora s'a strămutat la Gidafalva, aproape de Sângeorgiu, astăzi însu nici în această comună nu se mai află nici unu greco-catolic, ér biserica acestora, după cum ni-se comunică, servește în timpul de față ca cârciumă comunală.

Sunt atatu de triste și îngrijitoare pentru noi datele arătate aci, pe cari le-am primitu dela o persoană cunoscătoare de lucruri, încatu o discuți mai amănunțită în privința acesta este de prisosu.

Noi de multe-ori am avertisat pe autoritățile superioare bisericesci dela Blășiu și Sibiu asupra pericolului, de cari sunt amenințați credincioșii lor din aceste părți ale Săcuimei. Dacă și intru câtu memoratele noastre autorități s'au interesat de acestu lucru, nu scim, rezultatele însu vedem, că suntu cât se poate de triste.

Etă, ce valore au țipetele foilor unguresci!

Românii ar trebui să cunoscă bine această manevră perfidă ungurescă și în fața strigătelor și a țipetelor lor să nu se lase a fi seduși să credă, că am fi în progresu pe totă linia și că n'am mai avé a ne teme de nimic.

Brașov, 31 Martie.

Era de prevăduțu, că guvernamentalii unguri voru încerca să dea adunărilor de protestare ale Românilor în contra politicii bisericesci a ministerului Weckerle

FOILETONUL „GAZ TRANS.”

In gura chiților.

Novelă de A. Oscar Klausmann.

(7) (Urmare.)

Pe bordul corvetei „Frey” sta căpitanul în antreul cautei sale, unde primia raporturile privitoare la serviciu și vorbea foarte seriosu cu primul oficer.

„Imi pare rău”, duse el, „că ai neplăcerea acesta cu Angermann; mi pare reu, că încrederea, ce ai avut-o în el, te-a înșelat. Nici odată nu m'am încredutu în acestu om; de unu timp încoace mi părea foarte schimbat. După ce mi-ai povestit raporturile sale de rudenă, am început să-l bănușc. De sigur, că n'are poftă să facă împreună cu noi călătoria cu escadra; el a desertat, nu are de gând să se mai întoacă în Germania. Când escadra va pleca, va eși și el din ascundătoare și apoi se va căștori cu verișora sa și va ride de noi. Astăzi sunt trei zile de

când s'a dus, și eu mi am dat totă silită să aflu pe Angermann, deorece d-ta încă totu crești, că se află în „gura chiților”. Eu nu credu aceste, der admiru energia cu care l'ai căutat.”

„Te rog, d-le căpitanu”, răspuse primul oficer, „rudele sale nu sciu nimic despre el. Am văduțu foarte conternat pe fiica reșosatului Behrendt, când îi împărtășii, că Angermann nu s'a întorsu pe corabi. Totu atatu de conternat se arată și tutorul tinerii dame, unu Germanu, după cum se arată, demnu de încredere. Eu cred, că Angermann a fost atatu de neprevăduțu să cadă în gura „chiților”. Eri după amiazi, îmbrăcat în haine civile și însoțit de doi agenți secreți de poliți, am vizitat toate speluncile din Bostonu vechiu, din Bostonu ostiu și celu vestiu, der n'am aflatu nici urmă despre celu dispărutu, deși oferii o respată de cincideci de dolari aceluia, care l'ar afla!”

„Să fi dat și o miă de dolari, și totu n'ar fi pututu nimenea să-ți dea înformățiun. El a desertat, der n'am nimic în contră, decât astăzi vei mai

face încă o încercare să afli pe Angermann. Dupla răsplătă și-o voui da din cassa corabiei. Când mă gândesc, că lucrurile au mersu bine aici și că numai oasnu acesta de desertățiune ne va face mare bucluș, suntu însuși gata, ca din buzunarul meu să plătesc o sumă mai mare, decât mi voru aduce pe Angermann pe corabi, până la miezul nopții. Der după miezul nopții espiră terminulu. Dacă el va sosi înainte de miezul nopții, atunci va fi pedepsit pe cale disciplinară, din causă că și-a călcatu concediulu; dacă vine mâne dimineță, atunci va fi tractat, ca desertor și va fi dat pe mâna unui consiliu de rășboiu încercă-ți noroculu, d-le locotenent!”

Locotenentulu Winter se concedia și se duse în cabina sa, pentru-ca să se imbrace în haine civile. Elu voia, ca încă odată să cerceteze speluncile, cu ajutorul unor detectivi, pentru-ca să găsească pe Angermann, căci elu era firmu convinsu, că elu se află în mâni „chiților”, adevă în mâni neguțătorilor de omen.

La începutulu acestei istorisiri s'a amintit, că corabiile germane de rășboiu nu prea bucuruș cercetăș porturile nord-americane. Unu motivu din partea germană este esistența astorfeliu de neguțător de omen, cari prea adeseori se află și prin porturile sud-americane. Ei nu lipsescu nici în Ostindia și China, și acești miserabili, pe cari matrosii îi numescu atatu de potrivitu „chiți”, nu se trag înapoi dela nici o faptă, pentru ca să prindă victime. „Chitul” este de obicei posesorul unei spelunci, în care vinu matrosii. Elu și caută omen fără esperință și sdraveni, nu împoartă dela ce corabi. Cu predilecțiune ia matrosi de pe corabiile de rășboiu, deorece pe aceste corabi de rășboiu este foarte severă pedepsirea desertorilor. Cu ajutorul tovarășilor „chitului”, matrosulu este transpusu într-o stare de amețelă, punendu-i narcotice în beutură. Matrosulu respectiv și perde consciința pe mai multe zile. După trei zile i-se spune nefericitei victime, că este desertor și că nu se mai poate întorce înapoi pe bordul corabiei. Ma

înțelesul, că sunt îndreptate în contra statului, și și aceea se putea prevedea, că tocmai din protestările Românilor vor conchide asupra necesității realizării reformelor proiectate de guvern.

Agentii celorlalte puteri argumentează adecă astfel: Românii sunt inimiți jurați ai statului maghiar, prin urmare, decât ei seridică în contra politicii bisericești a guvernului, acesta trebuie să fie bună și folositoare pentru „statul național maghiar“.

„Pester Lloyd“ dela 30 l. c., afirmându cele de mai sus cu cunoscută nerușinare, se mai folosește și de-o altă apucătură. Se încercă adecă a prezenta pe Români, ca aliați ai catolicilor unguri și ai „ultramontanismului“ în cestiunea bisericească politică și impută clerului catolic, că și-a ales ca aliați pe acești „inimiți ai statului maghiar“.

Ba spre a face să apară lucrul într-o lumină și mai „periculosă“ pentru maghiarism, insinuă peregrinilor, cari s'au dus cu Episcopul Mihalyi la Roma, să felicite pe Papa de jubileul său, că s'ar fi dus acolo să ceară intervențiunea Papei în favoarea memorandumului român.

Mai aduce înainte foia jidano-maghiară și nemulțumirea Românilor cu legea pentru salarizarea învățătorilor, cu scopul de arăta cât de „agresivi“ ar fi față cu statul ungaru acesti preținși aliați ai catolicilor.

Foia guvernului anevoie va face, prin asemeni invective contra poporului român, pe catolicii unguri să cedeze în cestiunea bisericească și încât privește „alianța“ acestora cu Românii se eșofeză zadarnic, căci acesta n'a existat niciodată. Dovadă uneltirile nesfârșite ale catolicilor unguri în politică și în biserică contra Românilor și a programului lor cultural național.

CRONICA POLITICĂ.

— 19 (31) Martie

Dilele aceste a apărut o broșură ungerescă sub titlul „Politica națională în Fevidék“ (adecă în Ungaria de sus), scrisă de Dr. Geza Kostenszky. Broșura se ocupă cu politica ce-ar trebui să urmeze guvernului ungeresc între Slovaci. Ideia de naționalitate, dize jupânul Kostenszky, tinde la nimicirea integrității statului maghiar, ca formându-se altă stat, în marginile acestuia

să se valorizeze neturburată. Tendința aceasta nu se poate uni cu existența statului maghiar și în lupta acestor două contraste pace nu poate să urmeze. Prețul unei păci n'ar pute să fie decât concesionile, ce le-ar da statul maghiar panslavismului, care prin aceste s'ar întări la o luptă pe moarte, pe viață. Dreptă conclusioniune a acestor aiurări politice, autorul dize, că națiune slovacă trebuie maghiarizată, contopită. Mijloc pentru aceasta ar fi crearea unui dreptă matrimonial unitar: apoi o politică economică culturală maghiară. Statul însă să pună pondul principal pe instrucțiunea populară și propune, ca acolo unde școala confesională nu servește în mod suficient intereselor statului, școala să se închidă și să se înființeze școala de stat. La încheiere broșura arată marea misiune ce-o are „Kulturngylet“-ul în Ungaria de sus. — Așa deră maghiarizare și erași maghiarizare! Jupânul Kostenszky, care de sigură numai ună reneșată poate fi, cum îl arată și numele lui cu terminațiune slavă, nu se sfiește a o spune acesta fără de nici o genă. Grozavă trebuie că-l scutură frigurile turbatului șovinism maghiar.

Chalemelle Locour a luat în posesiune fotoliul presidential. El a pronunțat un discurs, în care a făcut elogiul d lui Jules Ferry. În urmă a dize, că toți republicanii recunosc utilitatea Senatului. Franca vede totdeauna în Senat cea mai sigură apărare contra agitațiilor reinouându-se prin intervale, a partidelor ce expiră. Ea însă așteptă mai multă dela Senat. Franca așteptă, ca Senatul, atent la reinouirea ce se operează în condițiunile economice și morale ale societății, va utiliza bogata sa experiență pentru a discuta, împreună cu guvernul, cele mai grabnice din aceste cestiuni și cari ofră un câmp pentru activitatea sa. Senatul a decis, cu totă opoziția d lui Tirard, să scotă din buget proiectul de impozit asupra operațiilor de bursă și a redus cu 5 franci impozitul asupra velocipedelor. El a respins impozitul asupra pianelor și a livrelor și a votat scoterea din buget a reformei beaturilor. Camera a decis să proroge până la 31 Maiu taxele actuale asupra petrolului. Acestă decisiune s'a luat în urma negocierilor cu țerele exploatare de petrol, în vederea de a obține oarecari concesii în schimbul unei scaderi a taxelor acestui produs.

SCRIERILE DILEI.

— 19 (31) Martie.

Papa, Românii gr. cat. și monarchiul. „Arad és Videke“ aduce scirea, că sub

conducerea Episcopului de Lugos Vic-tor Mihalyi, 50 de preoți „valahi“ din Ardele, Banat și Timiș au peregrinat la Roma. Preoții din Bănat au plecat din Arad. Preoții valahi își vor aduce mai întâiu omagiile lord Papei Leon XIII apoi îl vor ruga să mijlocască la curtea din Viena a fi primiți în audiență. — Noi credem, că „Arad és Videke“ aiurază.

Săcui la Kossuth. Dilele trecute o ceta de Săcui s'a dus la Kossuth în Turina să-i aducă „omagi“ Kossuth le a vorbit multe și merute: despre luptele sale din 48, despre bravura Săcuiilor, despre politica bisericească a guvernului ungeresc și în deosebire despre recepțiunea Evreilor, proiectă prin care li-se da numai răsplata meritată Jidaniilor „pentru meritele, caracterul și patriotismul“ lor. La despărțire preotul ref. Revay Pal a ținut lui Kossuth o vorbire „infocată“ pe care a stirșit-o o rugăciune pentru Kossuth. Săcuii apoi s'au reintors în țara lor mână gâști, că au putut saluta pe „Dumnezeu“ Maghiarilor.

„Dreptate“ ungerescă. Cetim în „M. Hirup“, că fisołgăbirul din Șiria a suspendat din posturile lor pe cassarul comunal George Petron și pe juratul George Bente din Galsa, sub pretext, că ar fi agitat contra Maghiarilor. — Și totuși Ungurii se miră de cele ce se întâmplă în administrațiunea rusescă? N'au de ce, căci „dreptate“ loră sigură, că nu se mai află nicăiri în lume.

Porța și nota rusescă. „Polit. Corr.“ află din Constantinople, că Porța a luat act de nota rusescă relativă la modificările constituțiunei bulgare. Cercurile diplomatice nu prevedu nici o schimbare în atitudinea Porții față cu Bulgaria. D. de Nelidoff a comunicat nota și Esarhului, care cu toate acestea nu va eși din atitudinea sa pasivă, conformându-se cu acesta avisului Porții.

Țarul în Crimea. Impăratul și împărătesa Rusiei, după ce au făcut rugăciuni la catedrala din Cazan și la biserică St. Petru și Paul, după obiceiul ce au înainte de călătoria, au plecat în Crimea însoțiți de adjutantul generală conta Woronzoff, generalii Richte și Tscherevin și de doctorul Hirsch.

Munte dispărut. America este țera minunilor. Acolo s'au pustiit în câteva ore orașe întregi, acolo se descoperă mine uriașe de aur și totu acolo se întâmplă lucruri rare în felul lor. Foia „Newyork Herald“ aduce scirea, că un munte a dispărut fără de veste. În apropierea orașului Popajen era situat muntele Cruizloma. Mai multe zile s'au dău sub munte hurituri, apoi deodată muntele s'a despiciat în două părți și s'a risipit. Bucățile de stânci sbureau în aer, apoi cădând jos au scos din alvia lor mai multe riuri din apropierea lui.

Concertă amănată. Concertul musi-

cei militare, anunțat a se ține pe Duminecă seara, din cauze neprevăzute s'a amănat.

Uneltiri de maghiarizare.

Eată articolul din „Ellenzék“, despre care vorbim la locul primă al numărului nostru de astăzi și pe care-l reproducem aci în părțile sale esențiale:

Pe când învățământul popular în comitatul nostru a luat un avânt destul de frumos, pe atunci de altă parte nu se poate trage la îndoială, că comitatul nostru, cunoscut în deosebitele părți ale țerei ca curat maghiar, în cel din urmă deceniu al secolului curent a pierdut multă din acestă renume. Comitatul Treiscaunelor astăzi fără îndoială îl putem număra între comitatele de naționalitate seu între comitatele cu idiome mixte. Noi, cari trăim aci în centru, abia observăm schimbările cele mari, ce se întâmplă din an în an pe teritoriul din apropierea frontierei.

Bunulă popor săcuesc trece în România, căci încântătorulă șesă al Treiscaunelor nu e în stare a susține pe locuitorii săi. Comerțul, profesiunea și agricultura nu pot oferi suficiente mijloce de traiu. Partea cea mai mare a locuitorilor s'ingincioși din valea Olului se duce acolo, unde-i conduce acestă riu al pământului săcuesc, să ducă în Valachia, ca să ia asupra-și jugul nedemn de omul liber, să devină sclavii (sic!) boierimei.

Și pe când poporul nostru își părăsește patria, ca în țară străină să-și câștige cu amar și suferință pânea de toate zilele, pe atunci poporul valach se apropie cu înțel de inima comitatului de cătră sud-ost.

Românii în anii din urmă au început a jertfi foarte mult pentru ridicarea culturii poporului de rând. Decă noi vom privi cu mânie încrucișate, activitatea de subminare (sic!), ce se serviește în contra noastră, decât nu vom căuta cu sinceritate și pe fiți vindecarea rului la locul competent, (veđi asta-asta! Trad.) atunci deșteptarea va fi de tot amară, nu numai pentru comitate, ci chiar și pentru țară.

Să v-dem, ce este aceea, că a stărnit nedumerire în noi.

Poporul valach s'a arătat primadată între vâile romantice ale Treiscaunelor la începutul acestui secol. (Potim cunoscanța istorică! — Trad.) În decurs de 9 decenii s'a înmulțit și s'a lătit într'atata, încât astăzi posedă 22 școle. Abia au trecut 1—2 decenii, în care timp școlile le-a și prefăcut în școle cu limbă de propunere română

sunt și alte mijloce coercitive, pentru ca acești nenorociți să se dea cu totul în mâinile „chiților“. Decă e de lipsă, fi țin cu puterea până când corabia părăsește portul.

Decă căpitanul corăbiei oferă o răsplată mare atunci chitul este destul de cunoscut, s'o predea însuși căpitanului victimei și se bage apoi răsplata în buzunar. Decă acesta nu se întemplă și corabia părăsește portul, atunci desertorul nu îndrăznește a se arăta prin oraș de ore-ce poliția la însăoinarea consulului german este imputernicită să-l aresteze. El trebuie să fugă și acesta apoi e în favorul „chitului“. El vinde pe fugar seu pe bordul unei corăbii, care găsește cu mare greutate matrosi, deoarece lucrul pe aceste corăbii e greu și murdar, precum pe corăbii de cărbun de contra-bandă etc. seu îl vinde în interiorul țerei unui fermier, care are lipsă de feciori sdraveni pentru lucrul câmpului și pentru economia de vite. Ori unde va ajunge desertorul, el este sclav, și decă chiar fi succede să-și procure erași libertatea, totu și rămâne un om fără patriă; căci lui nu-i este permis să-și cerce-

teze patria, căci va fi tractat ca desertor.

Sute de tineri cadu victime în fiecare an acestor chiți. Ei se nimicesc, devin aventurieri fără patriă, cari în vre-ună unghiu al pământului își află sfirșitul lor. O mulțime de victime ale „chiților“ mor în urma beaturilor amesturate.

Trebuie să concedem, că poliția, cu deosebire în porturile nord-americeane, purcede foarte sever în contra „chiților“, îndată ce reușește a pune mâna pe ei. Dér de ore-ce cu acestă trafic se câștigă mulți bani, mulți nesocotesc săprime poliției. Acest „chiț“ au atâtea ajutore, încât arare-ori e posibil, ca să le poți imputa directă crima.

5.

Din amestela sa se trezi Angermann numai pe înocet. Mai întâiu simți el o apăsare înfricoșată în cap. Multă vreme trecu, până când putu să privească în jur. El zăcea pe padimentul unei încăperi slabă luminată, părea că e o pivniță. Cu anevoie se putu el ridica puțin și-și redimă capul de paretale reșe. Când își privi mâinile, descoperi

sânge pe ele și costumul seu alb de matros, era plin de sânge. El se încercă să aduna ideile, pentru ca să-și aducă aminte, ce s'a petrecut.

Cu totă încordarea, totuși nu putu să-și aducă aminte, decât numai momentul, când a cădută fără conșiență lângă trepte.

El și închise ochii și cădă erași într'un fel de amețelă. Când se deșteptă și vizită mai cu deamăruntulă hainele și se înspăimântă, când vedu, că sunt pline de sânge. Era ore rânită? El și pipăi trupul, dér nu putu afla nici o parte, din care se fi curs sânge. Cum a venit sângele pe hainele sale?

Încă nu se desmetoise, când îl cuprinsă o tēmă chinătoare, care-l sili din nou să se ridice. El sta lângă paretă și se ținea câtă putea de acesta. Apoi căuta ușa, pe care se încercă să o deschidă. După multă greutate îi succese să deschidă ușa, care nu era închisă, și govăind întră în spațiul al doilea, care era mai tare luminat, decă ațela în care se aflase el mai înainte.

Angermann sări cu grăză înapoi. În mijlocul acestui spațu se afla ca-

davrul unui matros, care după haine era engles. Cadavrul era încungiuat de un lac de sânge și în peptul mortului se afla o rană deschisă, din care sângele cursese pe cămașa cea albă. Fața palidă cenușă a mortului era înfricoșată. Ochii erau pe jumătate deschiși și păreau, că fixeză pe Angermann. Acestă nu cuteza să facă un pas înainte, ci sta rășimat, fără de putere, de ușa.

O ușă în paretale din față se deschise și un om necunoscut intră în lăuntru. El privi un moment pe Angermann și cadavrul și apoi se apropiă. „Acestă e opera d-tale“ dize el în limba germană arătând spre cadavru. „Nenorocitul, ce ai făcut? În turbarea beției ai ucis pe acest om și decă nu te-ar fi legat, de sigur, că ai mai fi avut încă ună asasinat pe conșiență“.

Era opera sa! Acestă rană deschisă, o făcuse el Angermann. El era un asasin! Cu ună gemetă înădușită cădă Angermann fără conșiență la pământ.

(Va urma).

(sic!). Conform recensiei populației din 1890, sunt în Treiscaune 17,360 Români, ér gr. or. 22,529. așa - dera sunt 5169 de greco-orientali, cari la recensie nu și-au declarat limba valahă de limbă maternă? Acosta provine de acolo, că copiii fraților noștri, cari locuiesc risipiți, în număr mai mare sau mai mic, prin comunele românesco, în lipsa de școlă ungurescă cercetază școlă valahă gr. or. și astfel în etatea fragedă, ér părinții lor prin conviețuire și căsătorii mixte se valahisază. (Totmai de-a îndosele! — Trad.)

Maghiarii aflători printre Români, în lipsa de școlă unguresc, după părăsirea gradată a limbei și religiei lor, se prefaot în Români curați. (??!) Apoi în comunele cu religii diferite, poporul de rând își schimbă bucuosă religia. Decât să dea preotului său două măsură de seacă, mai bine să face gr. or., căci acolo trebuie să dea numai una, sau una și jumătate măsură.

În Poiana-sărată numai vestea li-ar mai fi rămasă puținilor Maghiari de acolo, deoa guvernul nu i ară fi salvată prin ridicarea școlii de stat. Purătorii înșufleți ai flămurei maghiarismului din Poiana-sărată au apărât cu perseverență poporul de valahisare. dér înzadar, căci pe lângă toate eforturile, nu numai că nu au maghiarisat, ci din contră, copiii lor s'au valahisat (Asta-i minoionă — Trad.) Cine nu crede, mergică acolo și vedă.

Că în cercul Chezi-Vasarheiului câtă este de mare pericolul, ar pute să o spună acosta numai eminentul fisol-găbirău al celui cerot.

Să vorbescă cifrele: În *Vama-Buzău*, sunt 224 copii obligați la școlă de toate zilele, instrucțiunea li-se dă acestora într'o singură școlă gr. or. cu limba de propunere valahă. În *Intorsătura-Buzău* sunt 386 copii obligați a cerceta școlă, pe seama acestora există numai o singură școlă valahă gr. or. În *Sita-Buzău* sunt 306 copii obligați a cerceta școlă. În *Dobârlău 234*, în *Marcoșu 169*, în *Băștelecu 101*, în *Arini 83* — peste tot locul câte-o singură școlă gr. or. valahă. În *Iareșu* sunt 60 copii obligați a cerceta școlă, școlă însă nu-i, precum și în *Farkasvâgeu* (Lunca), unde 80 copii cresc fără instrucțiune. În *Bărcani* învață 183 copii într'o școlă gr. or. valahă. În *Belini* sunt 214 copii obligați a cerceta școlă, acosta comună este mixtă, (Români și Unguri. — Trad.); totă așa *Doboli inf.*, *Kezi-Mărtănuși*, *Chichișu*, *Lisnău* și *Oituzul*, unde nu sunt școlă. (Ce minoionă miserabile! Afară de Oituz, în toate celelalte se află școli românesco bune și corăspundătoare legii. Decă copiii din comunele de mai sus li-se dă instrucțiunea într'o singură școlă gr. or. cu limba de propunere română, asta se esplică de-acolo, că amintitele comune sunt *curat românesco*. — Trad.) În *Brefcu* majoritatea populației e valahă.

Inspectorul r. de școlă al comitatului nostru, încă în decursul verei a cunoscut aceste stări triste. Nu'l îndamă pentru desvălirea relelor, căci și-a implinit numai datorința, dér ne place a constata, că n'a crutată timp, spese și ostentă, și nu numai că a cercetat pe sernanii locuitori Săcui de pe muchile romantice ale munților, dér totodată a luat și măsurile necesari pentru ușurarea sorței lor. Întreprinderea lui mă răpă a fost încununată cu succes. Înaltul ministru r. u. de culte și instrucțiune publică a primită cu mulțamită căldură referadă a lui, care dovedese un patriotism profund (sic!) și însuflețire pentru cauză, și a decis, ca toate acele școlă din comitatul Treiscaunelor, unde poporul săcuesc este periclitat prin lățirea valachismului, le va preface în școlă de stat.

Adresamă profunda noastră mulțamită înaltului guvern pentru atențiunea, de care face părtași pe consăngenii noștri. *Chior și până acuma* guvernul a

jertfă anuală 46,000 fl. pentru instrucțiunea poporală din comitatul Treiscaunelor. Acosta sumă însă se va urca considerabil prin ridicarea nouelor școlă de stat. Guvernul cultelor, în descrip-tul său adresat comitetului administrativ comitatensă, declară categoric, că este aplicat a aduce jertfă nouă pentru înmulțirea școlă de stat și pentru progresarea celor existente.

În fine mai amintim numai atăta, că reorganizarea afacerii învățământului populară din comitat, este nu numai o promisiune, ci e faptă, căci guvernul instrucțiunii publice a însărcinat pe inspectorul a realiza planul propus.

Acosta lucrare va ave ca urmare un folos moral și material neocalabil pentru comitatul Treiscaunelor. Din partene gratulamă d-lui inspector r. de școlă pentru acest rezultat elup-tat, și provocăm pe primăriile comunelor și pe fisol-găbirii cercurilor, ca pe unii, cari sunt mai de-aprope interesați în acosta afacere, să sprijinescă pe inspector în întreprinderea sa intru săvârșirea acestor opere grede și mărețe.

Cestionariu istoric*)

de Nic. Densușianu. (Urmare).

IX

204. Cum se numesc pe sine oamenii din ținutul de acolo?

205. Ce numiri satirice întrebuintă oamenii de acolo pentru locuitorii din ținuturile vecine? D. e. Moși, Mocani, Bufeni, Frătuși, Tuțueni, sau altă cumva?

206. Ce fel de locuitori se înțeleg de acolo sub numele de:

— Daci? — Decieni (Dicieni)? — Gugaui? — Cojani?

207. Cum numesc poporul ținutului de acolo? D. e. țera Oltului, țera Hațegului etc.

208. Sunt cunoscute la poporul de acolo numirile de:

— Ardălu? — Țera-românescă? — Moldova? — Bucovina? — Țera-ungurescă? — Banat? — Țera bul-gărescă? — Țera sârbescă? — Țera leșescă? — Țera rusescă?

— cum dică oamenii pe acolo în vorbire: ne ducem în „Ardălu“, ori ne ducem „peste munte“, ne ducem „în haia țera“?

209. Ce spune poporul, ce nume au mai avut în vechime:

Țera-Ardălului? — Țera-românescă? — și Moldova?

210. Ce spuneau bătrânii, ce fel de popor a fost în vechime în număr mai mare pe fața pământului?

211. Ce se vorbește, până unde se întindea în vechime pământul locuită de Români?

— și anume pe unde se mai spune că au fost în vechime popor românesc?

212. Se aude cumva pe acolo povestindă poporul de o țară cu numele de:

— Dacia? — Gepidia? — Gothia? — Hunia? — Romania (cu a nu ou a)?

213. La ce ținut i mai dică poporul pe acolo Vlachia, ori Țera româ-nescă? (NB. Afară de Țera românescă dela nordul Dunărei de jos.)

214. În ce sate sau ținuturi locuitorii se numesc Vlachi, sau Olachi?

215. Cum se numesc pe sine locuitorii români din Bulgaria și cum numesc ei ținutul locuită de dănișii?

216. Cum se numesc pe sine locuitorii români din Valea Timocului și din Valea Moravei, și cum numesc ei ținutul, în care locuiesc?

217. Cum pronunță poporul de acolo numele orașelor din apropiere? D. e.

— Argeșu, ori Ardieșu? — Rușava ori Orșova? — Sebeșu, ori Caransebeșu? — Brașeu ori Brașova? — Abrud ori Avrudă? sau Baiă de Abrudă? — Sibiu ori Sibiniu? —

*) Rugăm pe toți d-nii, cărora le zace la inimă luminarea șptelor mari și strălucite ale străbunilor noștri, și anume, rugăm pe toți bărbații noștri literați, advocați, preoți, profesori și învățatori să binevoiescă a ne trimite răspunsurile sale la Cestionariul de față. Indată ce o persoană pte să ne răspundă chiar și numai la 2 sau la 3 întrebări va face foarte bine să pună pe hârtia informațiunile aceste și să ni le trimită cu poșta. În modul acesta memoria multor evenimente și fapte mari va trece și la posteritatea noastră.

Aiudă, ori Aniudă etc.?

218. Sătenii de acolo, când vorbesc de orașul din apropiere, i dică cumva pe nume, d. e. Câmpul-lungu, Argeșu, Bucuroșu, Hațegu, Belgradă, ori i dică numai simplu „orașu“? D. e. mă ducă la orașu, vină dela orașu?

219. Când se ducă oamenii din satul de acolo la țergu în orașul din apropiere, ca să vândă ori să cumpere, se ducă ei în haine de sărbătoare?

— ori în haine de lucru de toate zilele?

220. În ce orașu său în ce cetate de acolo spune poporul, că ar fi fost în vechime scaunul unei domnii orecare?

221. La ce fel de casă ii diceau mai înainte țeranii casă ori curte împărătescă?

— ori curțile „contului hălui mare“?

222. Se aude undeva pe acolo în gura poporului cuvântul de page (ori pogn) și de vică, în loc de sat?

223. Se află pe acolo vre un loc, sat, oraș ori ținut cu terminațiunea în din? D. e. Seghedin, Hu-din etc.?

224. Ori cu terminațiunea în uș? D. e. Florușu, Drăgușu?

225. Sau cu terminațiunea în inți sau enți? D. e. Bintiți, Mehedinți, Cerneți etc.

226. Ori cu terminațiunea în așu?

D. e. Almașu, Silvașu, Făgărașu?

227. Ori cu terminațiunea în ipu?

D. e. Asiniptu?

228. Se află pe acolo vre-un munte cu numirea de:

— Caucasu? — Cogheon? — Munții Șirilor? — Bătrănu?

229. Ce tradițiuni are poporul despre munții de acolo?

230. Se află undeva pe acolo vre-un loc cu numirea de:

— Pescerea lui Traianu? — Delul lui Traianu? — Masa lui Traianu?

— Masa împăratului? — Fântăna împăratului? — Birtul împăratului?

— Scaun (Scaune)? — Scaunul Domnului? — și pentru ce se numesc așa?

231. Se află în munții de acolo vre-un loc numit:

— La comoră? — Pivniță? — Reciu?

232. Despre ce comori mari vorbesc poporul, că ar fi fost ascunse prin munți, prin pescerile, ori prin locurile de acolo?

233. Ce înțelege pe acolo poporul sub numirile de Vértópe și de Smida?

234. Vorbesc ceva poporul pe acolo despre nise munți vomitori de foc din o țară departată.

— și decă se află în popor ceva poezii despre munții aceștia?

[Va urma.]

Literatură.

A apărut:

Curs de stupăritu, de A. Deganu.

La continuele întrebări, ce i se facă, d-lă învățator din Vețel, A. Deganu, care atătu de frumos s'a distins pe tărâmul stupăritului, ne rógă a aduce la cunoștința celor interesați, că sușă numitul său op se vinde prin d-lă *Arseniu P. Bunea*, secretarul Comitetului școlălor grănițeresco în Sibiu (Nagy-Szeben) cu prețul de 35 cr. — 5 cr. porto poștală. *

Colecțiunea Șaraga à 1 leu volumul. — În editura librăriei *Frații Șaraga* din Iași a început să apară o colecțiune de scrieri de-ale autorilor noștri contemporani. Fia-care scriere cuprinde peste 250 pag., într'un volum tipărit cu tugrijire pe hărtia bună. Costă un volum numai 1 leu și se află de vânzare la toate librăriile principale din România. În fia-care lună ese de sub presă câte un volum din acosta colecțiune. Cele apărute până acum sunt: 1) Elena Sevastos, povești; 2) N. A. Bogdanu, poezii și anecdote; 3) Mihailu Canianu, poezii; 4) N. Gane, poezii; 5) Logofătul Costache Konaki, poezii; 6) Idem volum II; 7) Mihailu Eminescu, poezii complete.

Volumul din urmă l'am primită zilele acestea. După câtă e de voluminos și bine executat, prețul lui, de 1 leu, este în adevăr foarte neînsemnat. În cursul acestei luni vor apăre: Nr. 8: Sofia Nădejde, romane; și Nr. 9: A. Vlăduță, romane. Alte scrieri ale autorilor: N. Iorga, Caragiali, N. Gane, Ma-

tilda Cugler-Poni, Elena Sevastos, A. Naum etc. etc. vor apăre succesiv cu același preț redus, de 1 leu.

DIVERSE.

Căștig în pierdere. Filosoful grecu Crates, pe lângă Diogene, cel mai renumit al școlii cynice, a cărei doctrină era, că omul e cu atătu mai fericit, cu câtă are trebuințe mai puține, căștigă prin o moștenire neașteptată o sumă mare de bani și perspectiva la o viață comodă și opulentă. Schimbarea, relațiilor n'a rămasă fără înfrurire asupra deprinderilor sale; el începu a gusta plăcerile avuției și a neglige filosofia. Deodată în mijlocul unei societăți de oameni de lume și libertini își aduse aminte de sine însuși. El simțea, că începuse a deveni infidelu convingerilor sale, străuse într'ega lui comoră, plută pe o barcă în mare și aruncă totă banii în mare dicându: „Periți comori fatale! Să nu vă mai revădă niciodată! Vă peerdă pentru ca să mă reaflu pe mine însumi“.

Vanitatea femeiască. Celebrul romanțier H. de Balzac a numit vanitatea femeiescă: Chimera cea mai feroce și sălbatecă, cea mai deșteptă, cea mai prevădătoare, cea mai neliniștită, cea mai gelosă, cea mai simplă, cea mai elegantă, cea mai smintită, cea mai cu băgare de seamă din lumea morală.

Napoleon și Gerôme. Napoleon dăse odată cătră fratele său Jerôme, care în totdeauna se presenta cu mare șfială înaintea lui: „Se dăse, că maiestatea regilor ar fi scrisă pe fruntea lor. Decă acosta e așa, apoi tu poți călători în totă siguranța incognito. Tu nu vei fi ținut niciodată de un rege“.

Activitatea politică a unui savant mare. — Despre profesorii noștri contemporani, cari ocupă loc în parlament, se dăse, că au aplecare mare a ține vorbiri lungi. Altfel a fost însă marele naturalist Newton! El a ședut douăzeci de ani în parlamentu englezesc și a cerut numai o singură dată cuvântul. Ară presupune cineva, că acosta s'a întemplat la un obiect de o importanță deosebită. Nicidcum. Newton propuse numai repararea unui geam de ferăstră spartă, pentru că carentulă cauzată prin el ară fi vătămător pentru sănătatea sa. i-g-b.

Un duce—hamal. O întâmplare. nostimă s'a petrecut deună-zi la Londra

În gara Victoria sosise un tren plin cu pelerini, cari fuseseră la jubileul Papei. Printre călători se afla și o femeie bătrână încărcată cu pachete. Ea oăuta în zadar o trăsură și nu găsia de loc. Sudorile îi curgeau șiroie de pe frunte și biata femeie abia mai putea ține pachetele.

De o dată se apropie de ea un om cam în vârstă, cam simplu îmbrăcat și i oferă serviciile sale. Femeia creșându că are de a face cu un fel de hamal, îi dă pachetele. Individul le ia și amândoi pornesc până la cheiul Tamisei, unde găsesc o birjă. Hamalul ajută bătrânei să se sue, îi dă și pachetele și spune birjarului adresa.

În momentul în care pornește trăsura, femeia dă individului 20 de bani ca răsplătă pentru că i aduse pachetele până acolo.

Și cine credeți, că era hamalul acesta?

Nimeni altul de câtă ducele de Norfolk, primul lord al regatului Britanic, un om, care are un venit anual de 2 milioane de fr.

Ducele a pus cei 20 bani în busnăru, vesel de aventura acosta originală. El spune că aceștia sunt singurii bani pe cari i-a căștigat prin propria sa muncă.

Proprietar Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maloră

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Martie 1893.

Banote rom. Cump.	9.57	Vënd.	9.61
Argint român.	9.48	"	9.53
Napoleon-d'or	9.61	"	9.64
Galben	5.60	"	5.64
Ruble rusești	1.26 1/2	"	—
Mărci germane	58.90	"	59.35
Lire turcești	—	"	—
Srisuri fonc. Alb. 6%	101.—	"	—
" " " 5%	—	"	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Martie 1892.

Renta ung. de aur 4%	115.85
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	122.60
" " " argint 4 1/2%	101.50
Oblig. " " " de ost. I. emis.	120.45
" " " " " II "	—
" " " " " III "	—
Bonuri rurale ungare	96.80
" " croato-slav.	—
Despăgubirea dijmei de vin	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	—
Renta de hârtie austr.	98.85
" " argint	98.75
" " aur	117.15
Losuri din 1860	149.50
Acții de-ale Băncii austro-ung.	990.—
" " " ung. de credit.	424.—
" " " aust. de credit.	356.75
Argint	—
Galben imp.	5.72
Napoleondor	9.66
Mărci imp. germ.	59.42 1/2

London (lire sterline)	121 35
Rente de corone austr.	96 90
" " " ungară	95.65

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 4 ore 20 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 23 min. seara.

2. Dela Brașov la București:

Trenul accel.: 5 ore 15 minute dim.
Trenul mixt: 11 ore înainte de amez.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zărnesci:

Trenul mixt: 9 ore 5 min. dimineața.
Trenul mixt: 5 ore 13 min. după am.

Dela Brașov la Ch.-Oșorhei.

Trenul mixt: 5 ore 20 min. dimineața.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute a. m.
Trenul mixt: 3 ore 10 min. după am

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 5 minute seara.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 6 ore 58 minute seara.
Trenul accel.: 10 ore 17 minute seara.

3. Dela Zărnesci la Brașov.
Trenul mixt: 6 ore 2 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 ora 14 min. după am.
4. Dela Ch.-Oșorhei la Brașov.
Trenul mixt: 8 ore 25 min. dimineața.
Trenul mixt: 5 ore 32 min. după am.
Trenul mixt: 9 ore 25 min. seara.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeria I. Gross.

A V I S U !

Prenumerațiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fie-carei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou, se binevoiască a scrie adresa lămurită și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.”

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutie este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioși la stomach și pânțec, în contra căreilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.—Prețul unei cutii-originate sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin trasă (frotat) alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețul unei sticle-originate plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebunțarea gîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. Moll, c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se ceră anumitu preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Fr. Kelleman și Ed. Kugler, precum și la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Heshshaimer și Jul. Hornung & Teutsch.

77.—3.

MOSTRE atrăgetore pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu saū mai vedută până acum pentru **croitorii** nefrancate.

Eu nu dau rabat de 2 1/2, séu 3 1/2, fl. pe metru, nici cadouri croitorilor, cum face concurența, ci am numai prețuri fixe netto pe metru pentru ca fiecare mușteriu să cumpere bună și efrin. Poftiți a vi se presenta numai caetele mele cu mostre. Totodată avertișesă a Vă păși de anunțuri ale concurenței pentru ieșiuătate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru onoratulă cleru stoffe prescrie pentru uniformele funcționarilor c. r., a-emenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livrăe-uri, postavuri pentru biliarde și mese de joc, loden obicnuit și impermeabilu pentru rocuri de vânătoare, stofe de spălatu, pleduri de voiaju dela fl. 4—14 etc.

Cine voie-ce a cumpăra **postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată**, ér nu sdrențe eftine și nu prețescă nici cătu cusutulă croitorului, se se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchesteru austriei.)

Depozitu permanentă de postavuri peste 1/2 millioe florini.

Pentru a putea apreția marimea și eficacitatea stabilimentului, declară că firma mea întreține esportulă celu mai mare de **postavuri din Europa fabricație de Kamgarn**, mănunșuri pentru croitorie și o mare legatorie de mostre.

Spre a ve convinge despre tôte aceste invită pe Or. publicu a visita localurile spațioșe a stabilimentului de vânzare unde sunt ocupate 150 persone.

Trimiterea numai cu Ramburse.

Correspondenta în limba germană, boemă, maghiară, polonă, italiană, francesă și englesă. 40,12—24.

Cum se îngrijesce pelea feței și părul?

Farmacia

ROZSAVÖLGYI IMRE

Budapest VI. Szabolcs-utca 19.

Trimete cu prețu de 15 cr. în mărci postale 2 **instrucțiuni detaliate** despre acéta. Acolo se pot cumpăra remedii nevătămătare recomandate de autorităi specialiste contra **pistruilor și petelor de sóre**

Dermolin-creme prețul 75 cr.

Dermolin (apă de spălatu fața) 75 cr.

Dermolin-pudră 80 cr.

La comande se dă instrucția gratis. — Trimiterea cu rambursă.

64. 6—8.

Iosifü Csik

c. și r. escl. priv.

Prima fabrică de Syrmier Portland-Cement și varu-hydraulic în BEOCSIN.

Biroulu-Centralu și depositulu: **Budapesta, V., Rudolfsquai 8**, recomandă onor. d-ni didari și arhitecți, întreprinderilor de construcțiuni, proprietarilor, comitetelor rurale și bisericesci, precum și onor. publicu doritoru de-a clădi, propriile sale fabricate în

Portland-Cement și varu hydraulicu,

caru se liferază totdeauna în calitate escelentă. — Prețuri curente și informațiuni se trimitu la cerere punctualu.

Parisu 1876 med. de bronz.

Kecskemét 1872 med. de argint.

Neusatz 1875 med. de aur

Szeged 1878 med. p. merită

Triestu 1883 med. de aur

Coniaculü

CONTE ESTERHAZY

premiatü cu cea mai înaltă distincție la tôte esposițiile unde s'a trimisü, e curată destilațiã de vinü.

Beutura de predilecțiã a publicului.

Birou Centralu: Budapest, Külsö väczi-út 23.

se póte cumpăra ori unde

1005,20—20